

**РЕЦЕНЗИЈА ЗА ИВИЦА (ИВАН) ЦЕПАРОСКИ,
КАНИДАТ ЗА ДОПИСЕН ЧЛЕН НА МАНУ, 2025 ГОДИНА**

Ивица (Иван) Цепароски (1958) е исклучителен македонски поет, критичар, есеист, антологичар, филозоф и естетичар кој со своите поетски и естетички дела е присутен во македонската книжевна и филозофска јавност повеќе од четири децении. Неговиот придонес во развојот на современата македонска поезија, критика и есеистика е од непроценливо значење, а тоа го потврдуваат и големиот број значајни награди што ги има добиено за своето поетско и критичко-есеистичко творештво.

Особено е важно што тој има и едно посебно значење за Одделението за уметност, настрана од евидентните и завидни поетски резултати. Имено, во доменот на естетиката, надоврзувајќи се на достигнувањата на својот професор и ментор, академик Георги Старделов, тој ги продлабочува истражувањата во доменот на естетиката, особено на планот на толкувањето на естетичките категории, историјата на естетиката, естетиката на убавото и возвишеното, филозофијата на книжевноста, дискурсите на визуелното, како и на широката рецепција и толкување на македонската книжевност и уметност. А тоа се нешта кои се составки на многу претходни и идни, најавени проекти на Одделението, како што е „Епохата на Конески“, со кој се заокружува капиталниот проект на МАНУ, покренат од акад. Старделов, „Историја на културата на Македонија“.

Сепак, неговата поетска актива е она со што најнапред се предлага од Одделението за уметност, како дописен член на МАНУ.

Биографија

Ивица (Иван) Цепароски е роден на 9 мај 1958 година во Скопје. Дипломирал во 1980 година како првенец на генерацијата со просек 9.80 на Институтот за филозофија при Филозофскиот факултет во Скопје. Двегодишните последипломски студии од областа на социологијата на културата ги завршил со просек 9.85 на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, каде што и магистрирал под менторство на академик Георги Старделов во 1991 година со темата „Социологијата на книжевноста во творештвото на раниот Лукач“. Докторирал во 1997 година на Филозофскиот факултет во Скопје, повторно под менторство на академик Старделов, со темата од областа на естетиката: „Уметничкото дело во втората половина на XX век“.

Уште во текот на своето студирање тој започнува да објавува песни, критики и есеи во најзначајните македонски и балкански книжевни списанија: „Разглед“ (од 1977 г.), „Стремеж“ (од 1978 г.), „Современост“ и „Филозофска трибина“ (од 1979 г.), а потоа продолжува да објавува и во списанијата „Трета програма“ (од 1980 г.) и во загребските книжевни списанија „Око“ и „Гордоган“ (од 1982 година). Својата прва книга есеи „Архиплови по Аксиј“ ја објавува во 1984 година (Скопје: Мисла) а првата стихозбирка „Слики од изложбата“ во 1989 година (Скопје: Наша книга).

По дипломирањето, најпрвин работи како новинар (1981) и уредник (1982) во научните програми на Македонското радио – Трета програма и на Македонската телевизија – Образовна програма (1983), а во 1985 година станува уредник на Културната програма и главен уредник на Културно-уметничката програма (1989) на Македонската телевизија и таму работи до 1993 година. Тогаш се занимава со продуцирање и реализирање на емисии од областа на културата, но се јавува и како автор и сценарист на голем број документарни и играни програми кои учествуваат на повеќе фестивали во земјата и во странство. Автор е и на сценаријата за ТВ-драмите „Сократ“ (1991) – добитник на наградата за режија на последниот одржан (1991) ЈРТВ фестивал во Неум (БиХ) – и „Талес“ (1993), како и на сценарија за многу други документарни филмови („АСНОМ и развојот на македонскиот јазик и книжевност“, емитувана на 2 август 1984 – емисија во траење од 120 минути во која е поместен и 25-минутен разговор со академик Блаже Конески; „Тејшовирани души во Москва“, 1987 – ТВ-фелтон за премиерата на драмата на Горан Стефановски во Москва; „Поетски театар: Х. Х. Падрон – Кругови на пеколот“, 1990; „Портрет на Ференц Јухас“, 1992).

Потоа започнува да работи на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје како асистент (1993), доцент (1998), вонреден професор (2003) и редовен професор (2007) по предметите Естетика и Филозофија на културата. Како гостин професор, повеќе години предавал Естетика на додипломските студии на Катедрата за општа и компаративна книжевност на Филолошкиот факултет, на Факултетот за драмски уметности, на Факултетот за ликовни уметности и на Архитектонскиот факултет при УКИМ. Еден е од основачите на Интеркултурните студии при Филозофскиот факултет во Скопје, каде што на последипломските студии го предавал предметот Теорија на културата.

Раководел во повеќе мандати со Институтот за филозофија (2004 – 2009; 2013 – 2021) а бил раководител и на последипломските студии на Институтот за филозофија (2009 – 2013), како и на последипломските Интеркултурни студии на Филозофскиот факултет во Скопје (2021 – 2024). Бил член на деканската управа на Филозофскиот факултет (2004 – 2009; 2013 – 2021), а исто така бил член и на Комисијата за меѓународна и интеруниверзитетска соработка на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (2017 – 2020). Иван Цепароски во моментот изведува настава на Филозофскиот факултет на првиот степен на студии по предметите Естетика, Историја на естетиката, Филозофија на книжевноста и Дискурси на визуелното, на вториот степен на студии по предметите Естетика на XX век, Естетика на играта и Теорија на културата, додека на третиот степен на студии по предметите Еколошка естетика и Балканска естетика. Сите наведени предмети (освен Естетика и Историја на естетиката) првпат се воведени на УКИМ од страна на проф. Цепароски.

Член е на Друштвото на писатели на Македонија (ДПМ), на Филозофското друштво на Македонија (ФДМ) и на Македонскиот ПЕН центар – каде што во три мандати бил и негов секретар/потпретседател (1999 – 2001; 2008 – 2014). Од средината на 90-тите години на минатиот век до средината на првата деценија на овој век бил научен секретар на макропроектот на МАНУ „Историја на културата на Македонија“ што го раководел академик Георги Старделов.

Поезија и препеви

Во рамките на книжевноста, Иван Цепароски во целина ѝ е посветен на поезијата. Како поет тој настапувал на голем број фестивали и книжевни читања во земјата и во странство (Мадрид, Париз, Варшава, Вилнус, Гросупље, Белград, Нови Сад, Сараево, Мостар, Истанбул, Софија, Букурешт, Куртеа де Ардеш), а како естетичар, есеист и критичар на бројни книжевни конференции кај нас и во странство (Белград, Софија, Риека, Салцбург, Бодрум). Во 2000 година, како поет и претставник на Македонија и на Македонскиот ПЕН центар, учествува, заедно со 100 други автори од 43 држави на Европа, во проектот „Literatur Express Europa 2000“ во организација на ЕУ и на градот Берлин. Преку поетски и симпозиумски настапи во 20 европски држави патувајќи со воз во траење од 46 дена (од Лисабон и Мадрид, преку Бордо, Париз, Брисел, Дортмунд, Хановер, Варшава, Калининград, Вилнус, Талин, Рига, Санкт Петербург, Москва, Минск и назад до Берлин) учествува во овој грандиозен културен и книжевен проект на обединета Европа. На ова патување, покрај

бројните поетски читања во различни европски градови, треба да се истакнат книжевните претставувања посветени на неговата поезија одржани во Париз, Франција (Институт д' Монт Араб [ИМА]) и Берлин, Германија (Уметничкиот музеј „Дојче Гугенхајм“). Една деценија подоцна, инспириран од ова патување, ја пишува својата поетска книга „Грабнувањето на Европа“ (2012). На планот на рецепцијата на неговата поезија, треба да се истакнат и поетските портрети на Џепароски во Софија (Бугарија), во Осиек (Хрватска), во Струга и Охрид (на СВП), како и повеќе поетски портрети во родниот град Скопје. Тој петпати бил и на Света Гора (2010 –2015), ги посетил и престојувал во сите дваесет светогорски манастири, а потоа ја напишал и поетската книга „Светлината на Света Гора“ – за која ја добива нашата највисока награда за поезија „Браќа Миладиновци“ (2016).

Првпат на македонски јазик во одделни книги ги преведува поетските остварувања на Вилијам Блејк „Песни на невиноста и на искуството“ (1988), на Јосиф Бродски „Дел од говорот“ (1988) и на Џејмс Џојс „Камерна музика“ (1993). Тој е автор и на изборот и преводот на естетичкиот опус на Дејвид Хјум „За мерилото на вкусот“ (2021).

Научна дејност

Иван Џепароски учествувал на голем број симпозиуми и научни расправи во земјата и во странство, студиски престојувал во САД (2012) во рамките на престижната програма IVLP и ги посетил универзитетите „Џорџтаун“ (Вашингтон), „Колумбија“ (Њујорк) и „Харвард“ (Бостон), а имал свои поетски портрети и групни поетски настани во Португалија, Шпанија, Франција, Германија, Литванија, Полска, Русија, Романија, Србија, Хрватска, Словенија, Босна и Херцеговина, Бугарија и Турција. Тој раководел и учествувал во поголем број научни проекти од областа на филозофијата, естетиката, културата, книжевноста и уметноста. Учествувал во проектот при МАНУ „Интерпретативни методи (книжевна херменевтика)“ под раководство на академик Катица Кулакова, соработувал во макропроектот што до крајот на својот живот го води академик Георги Старделов „Историја на културата на Македонија“, а учествувал и како коавтор (заедно со Ана Димишковска) во подготвувањето на терминолошкиот речник по ФИЛОЗОФИЈА (2018 – 2022) во рамките на макропроектот на МАНУ „Македонска научна и стручна терминологија“ под раководство на академик Витомир Митевски.

Иван Џепароски е автор на голем број предговори и поговори при преводи на книжевни дела (Плаут, Блејк, Џојс, Бродски, Форд, Штајнбек), но и при преводи на значајни филозофски дела (Платон, Псевдо-Лонгин, Баумгартен, Хјум, Фројд, Де Унамуно, Ками,

Касирер, Гадамер), а неговиот научен опус изнесува над **четиристотини и дваесет (420)** библиографски единици – книги и текстови објавувани во земјата и во странство.

Преку поетски, книжевно-критички и есеистички текстови, интервјуа и осврти, главно од стручен карактер, бил присутен на страниците на повеќе од триесетина странски и наши книжевни и научни списанија од кои спомнуваме само неколку од странство: „Oko“ и „Gordogan“ – Загреб, „Treći program“, „Delo“ и „Књижевне новине“ – Белград, „Treći program“ – Сараево, „Градина“ – Ниш, „Летопис Матице српске“ – Нови Сад; „Poetikon“ – Љубљана, „The Anonym Magazine“ – Индија, „Tupelo Quarterly“ – Норт Адамс, Масачусетс (САД), „Det Poetiske Bureau“ – Копенхаген, Данска.

Исто така, промотивно беседел при отворањето на голем број ретроспективни или самостојни изложби на наши уметници од различни генерации (од Спасе Куновски, Томо Владимирски и Владимир Георгиевски, преку Газанфер Бајрам, Свето Манев, Јордан Манасијевски и Рубенс Корубин, до Мирчо Матевски Рисимкин, Вана Урошевиќ и Тања Балаќ). Автор е и на голем број текстови од областа на уметничката критика, а во 2023 година настапува и како кокуратор (заедно со д-р Ана Франговска) на изложбата посветена на *Фаунаиџа* во Националната галерија на Македонија.

Награди

Добитник е на безмалку сите најзначајни стручни награди кај нас за поезија и есеистика: „Млад Борец“ – за есеистичкото дело „Арго плови по Аксиј“ (1984), „Димитар Митрев“ на ДПМ за критика и есеистика – за делото „Во потрага по изгубениот тоталитет“ (1993), „Григор Прличев“ на СЛПМ – за препевот на книгата на Џејмс Џојс „Камерна музика“ (1993), „Парадигма“ на ДНК – за севкупен есеистички опус (2009), на најзначајната награда за поезија кај нас „Браќа Миладиновци“ на СВП – за книгата „Светлината на Света Гора“ (2016), на наградата на ДПМ „Ацо Шопов“ (2024) за книгата „Посвети и пофалби“ како најдобра поетска книга на годината, како и на наградата на ДПМ за поетски опус „Книжевен жезол“ (2021). Добитник е и на наградата „Константин Философ“ на ФДМ (заедно со Ана Димишковска) за филозофска книга на годината за речникот „Македонска научна и стручна терминологија: ФИЛОЗОФИЈА I-II“ (2023).

Библиографски податоци

Иван Џепароски е автор на **41** книга – на **шест** поетски стихозбирки и **три** избори од неговата поезија, **дваесет** книги од областа на естетиката, критиката и филозофијата, како и

на четири поетски антологии, на три естетички хрестоматии и на пет книжевно-теориски избори. Се занимава и со препев, главно од англиски јазик: Блејк, Џојс, Бродски. Неговата поезија е застапена во голем број антологии на македонската поезија во земјата и во странство, а осум избори од неговата поезија во посебни книги се објавени на бугарски (2006), англиски (2011, 2012 и 2017), романски (2012), српски (2018 и 2023) и албански јазик (2020); една негова теориска книга од областа на естетиката („Уметничкото дело“) е преведена на албански јазик (2018), додека книгата „Македонскиот есеј“ е преведена на шест светски јазици (англиски, француски, германски, шпански, руски и кинески).

Есеите и поезијата му се преведувани на дваесетина јазици во светот: англиски, француски, германски, шпански, италијански, дански, руски, украински, кинески, бугарски, романски, полски, турски, словенечки, хрватски, босански, српски и албански јазик.

Одгласи во критиката

Неговото поетско и естетичко творештво високо е вреднувано од страна на нашата наука и критика. За неговата поезија кај нас продлабочено и афирмативно пишуваат: академик Георги Старделов, академик Катица Кулакова, професорите Вера Стојчевска-Антиќ, Наташа Аврамовска, Лидија Капушевска-Дракулевска, Кристина Николовска, Владимир Мартиновски, Соња Стојменска Елзесер, Анастасија Ѓурчинова, Ристо Солунчев, како и поетите и критичари Санде Стојчевски, Ристо Лазаров, Вера Чејковска итн., додека за естетичкото, книжевно-критичкото и есеистичкото дело мошне позитивно се пријателствувале академик Георги Старделов, како и професорите Денко Скаловски, Венко Андоновски, Лидија Капушевска-Дракулевска, Наташа Аврамовска, Ана Димишковска, Вангел Ноневски, Виолета Мартиновска, Лорета Георгиевска-Јаковлева, како и теоретичарите и критичари Сеат Џигал, Слаѓан Пенев, Наташа Атанасова итн.

Заклучок и предлог

Од сето ова што досега се запиша, произлегува дека во појавата на Ивица (Иван) Џепароски добиваме нераскинливо тројно единство на естетичар, филозоф и поет.

Како поет, Џепароски е *аристокрај на сѝихош*. Македонската критика, барем според мое мислење, сѐ уште нема пронајдено соодветна теоретска етикета под која би ја класирала неговата поетика, што само укажува на една *ексклузивна* поетска појава со сосема специфичен и *крајно индивидуален* поетски персоналитет. Најчесто употребуваните етикети – „делиризација“, „есеизација“, „филозофска поезија“, „poeta doctus“ – не се неточни, но не

се и *доволно* точни за дескрипција на неговиот поетски темперамент. Станува збор, според мене, за еден во основа *дискреџен* лирски *глас* (затоа е и неточно она „делиризација“, а стои во соопштените на една жири-комисија), кој како во неговите песни за Света Гора (таму и најсилно!), трае *иживко* во просторот и времето. Тоа е една *иџиха* лирска *акумулација* и *камерна илуминација* што потсетува на Конески, со тоа што кај Цепароски посилено е изразен *филозофскиот*, *гносеолошки* апетит на поезијата – *да се сознае*. Цепароски е свртен кон вечните прашања на есенцијата и егзистенцијата, дури и кога пее за „банални“ работи: тој не е поет кого го понесува моментната егзалтација, туку поет на длабока *ипроверлива* херменевтика. Ми се чини посебно важно да се истакне дека таков *уникаџен* глас во македонската поезија и сме немале досега: и кога пее за манастирот Ватопед, Цепароски понудува нова етимологија наместо вообичаената со која се објаснува името на ова светилиште. Што значи тоа? Тоа значи дека поезијата на Цепароски *сака да сознава, да расџрава, да есеизира*. Таа не е *формална* кула од слонова коска, иако според својата стилска импостација таа е храм на високата свест дека поезијата е пред сè – естетика. Таа свест е вградена во секоја песна на Цепароски. Затоа и реков – немам подобра етикета, освен онаа метафора – *арисџокраџ* на *сџихот*.

Покрај тоа што е *уникаџен* лирски *глас*, Цепароски е еден од најобразованите наши интелектуалци од областа на уметностите. Неговата филозофска, естетичарска и книжевно-културолошка актива е ракопис на врвен интелектуалец, прв меѓу првите. Од него учат не само помладите, туку и генерациите на кои и јас им припаѓам, еднакво како и неговата генерација. Вистинско чудо и вистинска штета е што уметник и интелектуалец од таков формат досега не станал дел од МАНУ. Со нескриен колегијален респект го предлагам уште еднаш Иван Цепароски за дописен член на Одделението на уметност и на нашата Академија.

Венко Андоновски, доп. член на МАНУ

РЕЦЕНЗИЈА

за проф. д-р Иван (Ивица) Цепароски,

кандидат за дописен член на МАНУ

Иван (Ивица) Цепароски е истакнат македонски поет, критичар, есеист, антологичар, филозоф и естетичар. Неговите активности на полето на пишаниот збор се повеќестрани, но, и покрај сите разлики во жанровската припадност на неговите дела, врз сите е препознатлив печатот што го втиснува самосвојната и оригинална личност на овој плоден и исклучителен автор кој успева, низ доследноста и континуираното следење на идеите до кои дошол во текот на својот интелектуален и творечки развој, да ги обедини во еден хомоген и хармонично усогласен опус.

Роден во 1958 година, Ивица (Иван) Цепароски дипломирал, во 1980 година, на Институтот за филозофија при Филозофскиот факултет во Скопје. Двегодишните постдипломски студии од областа на социологија на културата ги завршил на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје, каде што и магистрирал под менторство на акад. Георги Старделов, во 1991 година, со темата „Социологијата на книжевноста во творештвото на раниот Лукач“. Докторирал во 1997 година, пак под менторство на акад. Старделов, со темата од областа на естетиката: „Уметничкото дело во втората половина на XX век“.

Во 1993 година е примен за асистент на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Ги поминал сите универзитетски звања, за во 2007 година да биде избран за редовен професор по предметите Естетика и Филозофија на културата. Иван Цепароски во моментот изведува настава на Филозофскиот факултет, на првиот степен на студии по предметите: Естетика, Историјата на естетиката, Филозофија на книжевноста и Дискурси на визуелното; на вториот степен на студии по предметите: Естетика на XX век, Естетика на играта и Теорија на културата; на третиот степен на студии по предметите: Еколошка естетика и Балканска естетика.

Од областа на естетиката, Цепароски објавил дваесет (20) книги, од кои би ги издвоиле како особено значајни за развитокот на оваа гранка на филозофијата кај нас: „Во

потрага по изгубениот тоталитет“ (1993), „Уметничкото дело во втората половина на XX век“ (прво издание 1998; второ издание 2009), „Младите, сакралното и уметноста“ (коавтор, 2003), „Естетика на возвишеното“ (2008), „Став и суштина“ (2006), „Дискурси на визуалното“ (2014), „Култура и книжевност“ (2016), „Поезијата и возвишеното“ (2019), „Естетика: естетички категории“ (2020), „Филозофија и книжевност“ (2023), „Историја на естетиката: од Питагора до Хјум“ (во печат). Во овие дела Иван Џепароски се пројавува како еден сериозен научен трудбеник, кој покажува извонредно големо познавање на релевантната материја, но кој, исто така, кога чувствува потреба, зазема свои ставови кон определени текови во развитокот на филозофската мисла за убавото и дава свои оригинални решенија за многубројните проблеми кои, во текот на минатите векови, се поставувале пред оваа наука. Покрај неопходното свртување кон историјата на уметноста, Џепароски не ги исклучува од својот видокруг ни движењата во модерната уметност и успешно ги решава противречностите помеѓу класичните сфаќања на убавината и современите гледања на уметничкото творештво. Овие дела на Џепароски несомнено спаѓаат во областа на науката, но според својот објект на интересирање и според својата насоченост несомнено имаат голема блискост со карактерот на Одделението за уметност на МАНУ, од каде што потекнува предлогот за кандидатурата на овој автор.

Впрочем, кандидатурата на Џепароски во Одделението за уметност е базирана, пред сè, врз неговото творештво од областа на поезијата. Џепароски досега има објавено девет (9) збирки стихови (шест нови книги и три избори) кои го претставуваат како една од најзабележливите поетски индивидуалности во современата македонска литература. Негови поетски книги се: „Слики од изложбата“ (1980), „Еклоги“ (1992), „Песни“ (избрани и нови песни), „Волја за мисла“ (избор, 2008), „Грабнувањето на Европа“ (2012), „Светлината на Света Гора“ (2015), „Град“ (2020), „Архаична автобиографија“ (избор), „Посвети и пофалби“ (2024). Неговото поетско творештво високо е вреднувано од страна на нашата критика. Тој е квалификуван како „поет ерудит кој во одделните поетски книги, широко низ географските простори и длабоко низ времето на културната историја на човештвото, ги распостила координатите на својот поетски свет“. Во рамките на промените низ кои минува поезијата (и кај нас и во светот), тој е „претставник на медитативниот и рационализиран дискурс, поет кој негува еден нагласено интертекстуален модел на пеење“. Без одвишни украси, оголена понекогаш до непосредно изнесување на факти, оваа поезија

на Џепароски е несомнен доказ за преобразбите низ кои тече, во последниве децении, поетскиот сензибилитет во светот, и за тоа дека и македонската поезија, во согласност со општата културна клима, се вклучува во овие глобални процеси што се одигруваат на полето на литературата. Поет на култура и на ерудиција, Џепароски донесува, во своите стихови, едно ново видување на светот и на местото на поезијата во него.

Од овој сумарен преглед на активностите на Џепароски, никако не би требало да се испушти неговата критичарска дејност. Овој поет е, истовремено, и еден мошне активен критичар, кој во текстовите за своите колеги (македонски и странски) ги пронаоѓа понекогаш неочекуваните врски со интертекстуалните слоеви од минатото и со многу интелектуален рафинман ги анализира и интерпретира ставовите скриени во сибилскиот поетски говор. И тука, во овој вид текстови, Џепароски ја покажува својата широка култура, своите енциклопедиски познавања од повеќе области, споени со дарбата за проникнување во лавиринтските светови на другите автори.

Иван Џепароски е автор на 41 книга – на шест стихозбирки и на три избори од неговата поезија, на дваесет книги од областа на естетиката, критиката и филозофијата, како и на четири поетски антлогии, на три естетички хрестоматии и на пет книжевно-теориски избори. Се занимава и со препев, главно од англиски јазик (Блејк, Џојс, Бродски). Неговата поезија е застапена во голем број антологии на македонската поезија во земјата и во странство, а осум избори од неговата поезија во посебни книги се објавени на бугарски (2006), англиски (2011, 2012 и 2017), романски (2012), српски (2018 и 2023) и албански јазик (2020); една негова теориска книга од областа на естетиката („Уметничкото дело“) е преведена на албански јазик (2018), додека книгата „Македонскиот есеј“ е преведена на шест светски јазици (англиски, француски, германски, шпански, руски и кинески). Есеите и поезијата му се преведувани на дваесетина јазици во светот: англиски, француски, германски, шпански, италијански, дански, руски, украински, кинески, бугарски, романски, полски, турски, словенечки, хрватски, босански, српски и албански јазик.

Иван Џепароски е автор на голем број предговори и поговори при преводи на книжеви дела (Плаут, Блејк, Џојс, Бродски, Форд, Штајнбек), но и при преводи на значајни филозофски дела (Платон, Псевдо-Лонгин, Баумгартен, Хјум, Фројд, Де Унамуно, Ками, Касирер, Гадамер), а неговиот научен опус изнесува четиристотини и триесет (430) библиографски единици – книги и текстови објавувани во земјата и во странство.

Џепароски учествувал на голем број симпозиуми и научни расправи во земјата и во странство. Тука треба посебно да се одбележи неговото учество во проектот при МАНУ „Интерпретативни методи (книжевна херменевтика)“ под раководство на акад. Катица Кулавакова. Соработувал во макропроектот што го започнал и го водел акад. Георги Старделов „Историја на културата на Македонија“, а учествувал и како коавтор во подготвувањето на термилошкиот речник по филозофија (2018 – 2022) во рамките на макропроектот „Македонска научна и стручна терминологија“ под раководство на акад. Витомир Митевски.

Добитник е на значаен број професионални и стручни награди кај нас во областа на поезијата и есеистиката: „Млад борец“ – за есеистичкото дело „Арго плови по Аксиј“ (1984), „Димитар Митрев“ за делото „Во потрага по изгубениот тоталитет“ (1993), „Григор Прличев“ – за препенот на книгата на Џејмс Џојс „Камерна музика“ (1993), „Парадигма“ – за севкупен есеистички опус (2009), на најзначајната награда за поезија кај нас „Браќа Миладиновци“ – за книгата „Светлината на Света Гора“ (2016), „Ацо Шопов“ – за поетската книга „Посвети и пофалби“ (2025), „Книжевен жезол“ – за поетски опус (2021). Добитник е и на наградата „Константин Филозоф“ (заедно со Ана Димишкова) за речникот „Македонска научна и стручна терминологија Филозофија I–II“ (2023).

Кога ќе се земат предвид сите овие сумарно наброени остварувања и резултати на Иван (Ивица) Џепароски, станува очигледно дека во неговата личност македонската литература и култура имаат еден истакнат творец, како на полето на уметничкиот збор така и на полето на научната, филозофска мисла. Доколку биде избран, овој творец ќе може да даде, несомнено, значаен придонес во работата на Одделението за уметност, но и во дејностите на целата Академија. Неговиот избор ќе биде признание за досега постигнатото, но и вистински прилог кон збогатувањето на МАНУ со творци кои поседуваат знаење и енергија да го изнесат на едно уште повисоко ниво значењето и угледот на нашата установа.

Предлагам Иван (Ивица) Џепароски да биде избран за дописен член на МАНУ.

Акад. Влада Урошевиќ, *с.р.*